

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ 7. klassis

1. Aine maht: 2 tundi nädalas, 70 tundi aasta

Kursus „Õmbluskursus II”

Kursus „Raamatuillustratsioon”

Kursus „Kodundus II”

Kursus „Arhitektuur”

2. Õppeaine eesmärgid:

- 1) õpilane tunneb rõõmu ja rahulolu oma töö kavandamisest ning praktilisest eneseteostusest;
- 2) õpilane tunnetab ja arendab oma loomevõimeid, kavandab ja teeb teoks oma ideed ning lahendab loovalt võetud ülesanded;
- 3) õpilane väärtustab disainimist ning analüüsib tehtud ülesandeid ja saadud tagasisidet;
- 4) õpilane võrdleb ja kasutab erinevaid materjale;
- 5) õpilasel on võimaldatud õppida üksi ning koos teistega (üksi-, paaris- ja rühmatööd), et toetada õpilaste kujunemist aktiivseteks ning iseseisvateks õppijateks;
- 6) õpilane mõistab töö- ja koostööoskuste olulisust;
- 7) õpilane teab ohutu töötamise põhimõtteid ning järgib neid;
- 8) õpilane lähtub toitu valides ja valmistades tervisliku toitumise põhimõtetest;
- 9) õpilane käitub teadliku tarbijana ning väärtustab keskkonda;
- 10) õpilane seostab õpitud teoreetilised teadmised igapäevaelus vajalike praktiliste oskustega.

Õppesisu ja tegevused	Õpitulemused
Kursus „Õmblemine II” 1. Ideekavand ja selle vormistamine 2. Õmblusmasinaga tutvumine, õmblusmasina osade tundmine 3. Õmblusmasina töövalmis panemine 4. Ohutusnõuded õmblusmasinaga õmblemisel 5. Töövahendid ja sobivad materjalid õmblemiseks 6. Erinevate materjalide ja nende tootmisega tutvumine. Rõivatööstuse mõjud keskkonnale 7. Lihtõmblus, palistus, äärestus 8. Oma valmis töö viimistlemine	Kursus „Õmblemine II” 1. Õpilane kavandab isikupäraseid esemeid 2. Õpilane otsib ülesandeid täites abi nüüdisaegsest teabelevist 3. Õpilane kombineerib oma töös erinevaid materjale 4. Õpilane kirjeldab erinevate materjalide põhiomadusi, nende kasutamist ja hooldamist; võrdleb materjale valides nende mõju tervisele 5. Õpilane tarbib ressursse keskkonda säästvalt ja jätkusuutlikult 6. Õpilane märkab originaalseid ja

<p>9. Oma töö ja selle tulemuse analüüsimine ning hindamine</p> <p>10. Rõivaste lihtsamad parandustööd. Nööbi õmblemine</p> <p>11. Rõivaste hooldus. Hooldusmärgid</p> <p>12. Elektriliste töövahenditega töötamine ja nende hooldamine kasutusjuhendi järgi</p> <p>13. Töötamine nii suulise juhendamise kui ka tööjuhendi järgi</p>	<p>leidlikke lahendusi esemete ning rõivaste disainis</p> <p>7. Õpilane kasutab erinevaid vahendeid, tehnika- ja viimistlusvõtteid.</p> <p>8. Õpilane täidab iseseisvalt ja koos teistega endale võetud ülesandeid ning planeerib tööd ajaliselt</p> <p>9. Õpilane esitleb või eksponeerib oma tööd ja analüüsib seda</p> <p>10. Õpilane teadvustab ning järgib tervisekaitse- ja ohutusnõudeid</p>
<p>Kursus „Raamatuillustratsioon”</p> <p>1. Raamatu valmimise etapid</p> <p>2. Illustratsiooni ülesanded</p> <p>3. Illustratsiooni liigid</p> <p>4. Tekstianalüüs</p> <p>5. Kavandamine</p> <p>6. Karakterite kujundamine</p> <p>7. Keskkonna kujundamine</p> <p>8. Erinevad tehnikasuunad</p> <p>9. Loometöö esitlemine</p> <p>10. Refleksioon</p> <p>11. Vastastikhindamine</p>	<p>Kursus „Raamatuillustratsioon”</p> <p>1. Õpilane teab raamatu valmimise etappe ja sellega seotud töid</p> <p>2. Õpilane teab illustratsiooni kasutamise eesmärgid, ülesandeid ja võimalusi</p> <p>3. Õpilasel on ülevaade illustratsiooni liikidest ning nende spetsiifikast</p> <p>4. Õpilane analüüsib teksti ja oskab seda kasutada illustratsioonide luues</p> <p>5. Õpilane loob valitud teksti põhjal illustratsioonide kavandid, kasutades erinevaid perspektiive</p> <p>6. Õpilane kujundab tekstile tuginedes karakterid ja esitab neid erinevates poosides ning erinevaid emotsioone väljendavana</p> <p>7. Õpilane kasutab illustratsioonide luues erinevaid tehnikavõtteid</p> <p>8. Õpilane esitleb oma loomingut, selgitab tehtud otsuseid ja valikuid, tutvustab oma loodud karaktereid ning põhjendab kasutatud tehnikavõtteid</p> <p>9. Õpilane reflekteerib oma loometööd ja ennast õppes</p> <p>10. Õpilane tagasisidestab konstruktiivselt kaasõpilaste töid</p>

<p>Kursus „Kodundus II”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitmekülgse toiduvaliku tähtsus tervisele 2. Vajaliku teabe hankimine tänapäeva teabelevist, selle analüüs ja kasutamine 3. Makro- ja mikrotoitained, nende vajalikkus ning allikad 4. Mitmekülgse ja tasakaalustatud päevamenüü koostamine lähtuvalt toitumissoovitustest 5. Kuumtöötlusviisid. Supi valmistamine 6. Taignatooted ja erinevad kergitusained ning taignatoodete küpsetamise viisid. Biskviittaigen 7. Vormiroa valmistamine 8. Hügieeninõuded toiduainete säilitamise korral 9. Töö planeerimine üksi ja rühmas töötades 10. Lauakatmisviisid erinevate toitude serveerimisel 11. Internetipõhised tervisliku toitumise keskkonnad. Toiduallergia ja toidutalumatus. Taimetoitluse ja dieetide mõju organismile. Toitumishäired 12. Puhastusvahendite ohutu kasutamine. Suurpuhastus 	<p>Kursus „Kodundus II”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane teab mitmekülgse toiduvaliku tähtsust tervisele ning põhiliste makro- ja mikrotoitainete vajalikkust ning allikaid 2. Õpilane analüüsib toiduainete toiteväärtust, hindab nende kvaliteeti, tunneb toidu säilitusviise ning riknemisega seotud riske 3. Õpilane arvestab rühmaülesandeid täites kaasõpilaste arvamusi ja hinnanguid 4. Õpilane kalkuleerib toidu maksumust 5. Õpilane teab toiduainete kuumtöötlemise viise 6. Õpilane tunneb peamisi maitseaineid ja roogade maitsestamise võimalusi 7. Õpilane valmistab retsepti järgi kuumi ja külmi roogi 8. Õpilane katab toidukorra järgi laua, valides ning paigutades sobiva lauapesu, -nõud ja -kaunistused, ning hindab laua ja toitude kujundust 9. Õpilane mõistab lauakommete tähtsust meeldiva suhtluskeskkonna loomisel 10. Õpilane tunneb põhilisi korrastustöid 11. Õpilane oskab puhastusaineid ostes ja kasutades lugeda kasutusjuhendit ning mõistab seda
<p>Kursus „Arhitektuur”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Arhitektuurinäidete vaatamine ja analüüsimine. Ümberhäälestumine tulemuselt protsessile. Inspiratsiooni ja ideede kogumine. Kavandamine. Praktilise töö tegemine lähtuvalt kavandist. Valmis töö pildistamine ning digitaalselt reklaamplakati koostamine 	<p>Kursus „Arhitektuur”</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Õpilane oskab luua seoseid inimese ja ruumi vahel ning arutleda selle üle 2. Õpilane mõistab arhitektuuri mõistet ja olemust 3. Õpilane oskab luua maketti enda originaalsest ideest lähtuvalt 4. Õpilane oskab lähtuvalt ideest koguda inspiratsiooni ja taustainfot

<p>2. Materjalid. Põhiliseks materjaliks on paber ning taaskasutatavad esemed, mida õpilased kodust leiavad (WC-paberi rullid, makaronid, paelad jms)</p> <p>3. Töötamine. Oma idee elluviimine, toetudes õpitud oskustele ja iseseisvatele katsetustele. Töökoha korrashoid. Idee väljamõtlemine, teostus ning esitlemine. Töö tulemuse uudsuse, kasutamise ja esteetilisuse hindamine.</p> <p>4. Tööviisid. Vastavalt materjalile selle töötlemise viisid, nt mõõtmine, märkimine, rebimine, voltimine, lõikamine, liimimine, detailide ühendamine, kaunistamine, värvimine, viimistlemine jne. Töövahendite õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine, töövahendite hooldamine. Töötlemisviisi valik olenevalt ideest ja materjalist. Jõukohaste esemete valmistamine</p>	<p>5. Õpilane oskab tööd fotona jäädvustada ning luua digitaalselt reklaamplakatit</p> <p>6. Õpilane oskab kirjeldada, esitleda ja hinnata oma töid ning anda konstruktiivset tagasisidet ka teistele</p>
--	---

3. Üldpädevuste kujundamise võimalusi; LME-programmi ja 7 harjumuse põhimõtete kasutamine

III kooliastmes keskendutakse rohkem loometööle ning töö teadlikule korraldamisele. Õpetuses järgitakse käsitööeseme tootearendustsüklit, teabe kogumist, idee leidmist, eseme kavandamist ning töö ajalist ja tehnoloogilist kavandamist kuni töö valmimise ja esitamiseni.

LME ja 7 harjumuse kasutamise põhimõtted

Erinevate kursuste käigus töid planeerides saavad õpilased sõnastada lõppeesmärgid, st kavandada oma tegevusi **lõppeesmärgi silmas pidades**. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ 8-nädalane ülesehitus võimaldab õpilastel selgelt mõista, kus nad praegu on, kui neil on ainult idee, ja kuhu nad liiguvad, kui nad soovivad näha valmis eset/toodet 8 nädala möödudes.

Projektitöid tehes võivad õpilased kogeda, et tervik saab olla suurem kui selle koostisosade summa. **Sünergia** mõistmise kaudu arenevad õpilaste sotsiaalsed oskused: heatahtlikkus, kaaslas arvestav käitumine, organiseerimis- ja meeskonnatöök vajalikud oskused.

Rühmatööde käigus saavad õpilased harjutada mõtlemist **võidan-võidan**, kuna rühmatööd eeldavad maksimaalse panuse andmist üksi- ja ühistöösse, üksteiselt õppimist ja ühisele lõppeesmärgile suunatud tegevust ning ühistöö tulemuse analüüsimist ja hindamist. Seeläbi suudavad õpilased edaspidi oma õppes rohkem vastutada oma valikute ja otsuste eest, teha koostööd, olla tasakaalukad ning enesekindlad.

Üldpädevuste kujundamine

1. Suhtluspädevus (sh võõrkeeltepädevus)

Teavet kogudes areneb õpilase funktsionaalne kirjaoskus ning täieneb tema tehnoloogiasõnavara. Oma tööd esitledes ja valikuid põhjendades saadakse esinemiskogemusi ning areneb väljendusoskus. Tööülesannete ning projektide tarvis materjali ja teabe otsimine ning uurimine soodustavad võõrkeelte omandamist.

2. Matemaatikapädevus

Tehnoloogiaainetes kasutab õpilane oma töös loogilist mõtlemist ning matemaatikateadmisi. Õpilase arvutustel ja mõõtmistel on praktiline tagajärg, vigu (ja nende tagajärgi) märgatakse ning analüüsitakse.

3. Digipädevus

Õpilane suudab kasutada uuenevat digitehnoloogiat õppimisel; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades.

4. Loodusteaduste pädevus

Töötamine erinevate loodus- ja tehismaterjalidega eeldab tutvumist nende omadustega. Eri kursustel puutub õpilane otseselt kokku mitmete keemiliste ja füüsikaliste protsessidega.

5. Sotsiaalne pädevus

Tehnika ja tehnoloogia arengu tundmine, arengu põhjuste teadvustamine ja edasiste arengusuundade mõistmine aitavad kaasa inimühiskonna arengu tunnetamisele. Ühiselt töötades õpitakse teisi arvestama, käitumisreegleid järgima ning oma seisukohti kaitsma. Tutvumine eri maade kultuuritraditsioonide ja nende kujunemise põhjustega aitab mõistvalt suhtuda teistesse rahvustesse.

6. Kunstipädevus

Erinevate esemete disainimine ning valmistamine pakub õpilastele loomingulise eneseväljenduse võimalusi. Õpitakse hindama uudseid ja isikupäraseid lahendusi ning märkama esemete disaini otstarbekust ja seoseid kunstiloomingu ning kultuuritaustaga.

7. Tervise- ja kehakultuuripädevus

Praktilistes ülesannetes kinnistub terviseteadlik käitumine, ergonoomika põhimõtete arvestamine ning tervisliku toitumise ja sportliku eluviisi väärtustamine.

4. Läbivate teemade rakendamise võimalusi

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ seostub kõigi läbivate teemadega.

1. Elukestev õpe ja ettevõtlikkus

Tutvumine tehnoloogia arengu ja inimese rolli muutumisega tööprotsessis aitab tunnetada pideva õppimise vajadust. Oma ideede rakendamiseks tehnoloogia võimaluste valimine, töö kavandamine ning üksi ja üheskoos töötamine aitavad arendada ning analüüsida oma töövõimeid. Algatusvõime, ettevõtlikkus ja koostöö on tihedalt seotud ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursuste sisuga. Oma ideede realiseerimise ja töö korraldamise oskus on üks valdkonna õppeainete põhilisi eesmärgi. Ettevõtlikkust toetavad oskuslikult elluviidud projektid, mis võimaldavad õpilastel oma võimeid proovida.

2. Keskkond ja tervis

Tähtis on toodet valmistades kasutada säästlikult nii loodus- kui ka tehismaterjale. Tähelepanu pööratakse keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamisele ja kujunemisele. Jäätmete sorteerimine ning energia ja ressursside kokkuhoid tundides kinnistavad ökoloogiateadmisi. Erinevate tööliikide puhul on vaja tutvuda tööohutusega ning arvestada ohutusnõudeid. Tutvumine erinevate looduslike ja sünteetiliste materjalidega ning nende omadustega aitab teha esemelises keskkonnas tervisest lähtuvaid valikuid. Tervisliku toitumise põhitõdede omandamine ning tervislike toitumise praktiline valmistamine loovad aluse terviseteadlikule käitumisele.

3. Kultuur ja väärtused

Tutvumine esemelise kultuuri, kommete ja toitumistavadega võimaldab näha kultuuride erinevust maailma eri paigus ning teadvustada oma kohta mitmekultuurilises maailmas. Õpitakse märkama ja kasutama rahvuslike elemente esemete disainimisel. Ainevaldkonna „Ideest teostuseni“ kursustel kujuneb väärtustav suhtumine töösse ja töö tegijasse. Rühmas töötades õpitakse üksteist arvestama, organiseerimisoskust arendama ning võimalikke konflikte lahendama. Kodunduse etiketeemadega kaudu kujundatakse praktilisi käitumisoskusi erinevates situatsioonides, õpitakse mõistma käitumisvalikute põhjust ja võimalikke tagajärgi.

4. Tehnoloogia ja digikeskkond

Oma tööd kavandades ja ainealaste projektide tarvis infot kogudes õpitakse kasutama erinevaid teabekanaleid ning hindama kogutud info usaldusväärsust. Internet võimaldab kursis olla tehnoloogiauuendustega ning tutvuda disainerite ja käsitöötajate loominguga terves maailmas. Arutletakse intellektuaalomandi kaitse ning arvuti kasutamise võimaluste üle oma tööde kavandamisel ja esitlemisel. Õpitakse oma tööd virtuaalkeskkonnas esitlema.

Tutvumine arvuti abil juhivate täisautomaatsete seadmetega ning võimaluse korral ka nendega töötamine aitavad tunnetada tänapäevaseid tehnoloogiavõimalusi.

5. Lõiming teiste ainetega

Ainevaldkond „Ideest teostuseni“ toetub teistes õppeainetes omandatud teadmiste, võimaldades jõuda praktilistes tegevustes mõistmiseni, et teadmised on omavahel seotud ning rakendatavad praktilises elus. Abstraktsele analüüsile lisanduvad nägemise, kompimise ja katsetamise võimalused ning silmaga nähtav tulemus.

Korraldatavad projektid lubavad siduda aine eri valdkondi, luua ainevaldkonnasiseseid seoseid ning seoseid teiste õppeainetega, nagu kunst, ajalugu, kirjandus, ühiskonnaõpetus. Esitlused võimaldavad kursusi siduda digiõpetusega. Kodundusõppes saab rakendada teoreetilistes õppeainetes (nt bioloogias, keemias, matemaatikas) omandatud praktilistes toiduvalmistamistundides.

Kursustel toimub osa õppest meeskonnatööna. See loob sobivad võimalused arendada sotsiaalseid oskusi: heatahtlikku ja arvestavat suhtumist kaaslastesse, organiseerimis- ja meeskonnatööks vajalikke võimeid ja oskusi ning ühise töö analüüsimise ja hindamise oskust.

6. Hindamine

Aines hinnatakse õpilasi mitteeristavalt. Mitteeristava hindamise puhul määratakse piisav õpitulemus, millele vastamise korral väljendatakse tulemust hindegaga AR ja oodatava õpitulemuse ületamise korral hindegaga AR+. Oodatavast madalamal tasemel tulemust väljendatakse hindegaga MA.

Mitteeristava hinde kujunemisel võetakse aluseks tagasiside selle kohta, mis mahus on õpilane omandanud teadmised ja oskused ning mil määral on tal kujunenud oskused omandatud teadmisi iseseisvalt tava- ja uutes olukordades rakendada ning analüüsida, tehtud järeldusi ja otsuseid kriitiliselt hinnata ning uusi seoseid luua. Hinnatakse õpilaste püüdlikkust, osalemist õppes ja teoreetilisi teadmisi. Arvestuse saamiseks tuleb ära teha kõik olulised õpiülesanded.

Õppeülesande lahendamisel hinnatakse:

- 1) kavandamist ja planeerimist (originaalsust, iseseisvust, oskust põhjendada tehtud otsuseid/valikuid);
- 2) valmistamist (materjalide ja töövahendite kasutamise oskust, omandatud teadmiste rakendamist praktikas, tööohutusnõuete ja hügieenireeglite järgimist, iseseisvust, koostööoskust);
- 3) töö tulemust (kavandatu õnnestumist, viimistlust ja kvaliteeti, töö õigeaegset valmimist, esitlemise oskust);
- 4) õpilase arengut, püüdlikkust ning kodukorra täitmist.